

AAD-001-001642   Seat No. _____

B. A. (Sem. VI) (CBCS) Examination

March / April - 2016

History : HIS. HEC - Paper - 21

(The Constitutions of The Republic of India)

(Core)

(New Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001642

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : (૧) બધા પ્રશ્નોના જવાબ મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં લખો.

(૨) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના ગુણ દર્શાવે છે.

1   નીચેના બહુવિકલ્પી પ્રશ્નોના જવાબ આપો :

20

(1) સંસદનું નીચલું ગૃહ કયા નામે ઓળખાય છે ?

(A) વિધાનસભા

(B) લોકસભા

(C) રાજ્યસભા

(D) બંધારણસભા

(2) સંઘસંસદના બંને ગૃહોની સંયુક્ત બેઠકનું અધ્યક્ષપદ કોણ સંભાળે છે ?

(A) રાજ્યસભાના ચેરમેન

(B) રાષ્ટ્રપ્રમુખ

(C) લોકસભાના અધ્યક્ષ

(D) વડાપ્રધાન

- (3) સંઘમાં કોના નામે વહીવટ ચાલે છે ?
- (A) રાજ્યપાલ (B) વડાપ્રધાન
(C) કેબીનેટ (D) રાષ્ટ્રપ્રમુખ
- (4) બંધારણનું અર્થઘટન કરવાની અંતિમ સત્તા કોણ ધરાવે છે ?
- (A) સર્વોચ્ચ અદાલત (B) રાષ્ટ્રપ્રમુખ
(C) બંધારણ સમિતિ (D) વડાપ્રધાન
- (5) સર્વોચ્ચ અદાલતને કઈ અદાલત પણ કહી શકાય ?
- (A) લોક અદાલત (B) સંઘીય અદાલત
(C) સુગ્રથિત અદાલત (D) નઝીરી અદાલત
- (6) રાજ્યના મુખ્ય પ્રધાનની નિમણૂક કોણ કરે છે ?
- (A) વડાપ્રધાન (B) રાષ્ટ્રપ્રમુખ
(C) ઉપરાષ્ટ્રપ્રમુખ (D) રાજ્યપાલ
- (7) રાજ્યની ધારાસભાનું ઉપલું ગૃહ કયા નામે ઓળખાય છે ?
- (A) વિધાનસભા (B) વિધાન પરિષદ
(C) જનસભા (D) રાજ્યસભા
- (8) રાજ્યપાલ રાજ્યની યુનિવર્સિટીઓમાં હોદ્દાની રૂએ કયું સ્થાન ભોગવે છે ?
- (A) રજિસ્ટ્રાર (B) ડીન
(C) ચેરમેન (D) કુલાધિપતિ

- (9) વડી અદાલતના અધિકાર ક્ષેત્રોમાં કયું અધિકાર ક્ષેત્ર નથી ?
- (A) અંતિમ અધિકાર ક્ષેત્ર (B) મૂળ અધિકાર ક્ષેત્ર
- (C) વિવાદી અધિકાર ક્ષેત્ર (D) વહીવટી અધિકાર ક્ષેત્ર
- (10) વડી અદાલતના ચુકાદા સામે ક્યાં અપીલ કરી શકાય ?
- (A) રાષ્ટ્રપ્રમુખ પાસે
- (B) સંઘ સરકારમાં
- (C) અન્ય રાજ્યની વડી અદાલતમાં
- (D) સર્વોચ્ચ અદાલતમાં
- (11) ભારતીય બંધારણમાં સંઘ યાદીના કુલ કેટલા વિષયો છે ?
- (A) 91 (B) 97
- (C) 99 (D) 111
- (12) સંયુક્ત યાદીના કાયદા ઘડવાની સત્તા કોની પાસે છે ?
- (A) રાજ્ય સરકાર પાસે
- (B) રાષ્ટ્ર પ્રમુખ પાસે
- (C) માત્ર સંઘ સરકાર પાસે
- (D) બંને પાસે
- (13) સંઘ અને રાજ્યો વચ્ચે નાણાંકીય સંબંધ કેવા છે ?
- (A) ખૂબ જ મહત્વના (B) અત્યંત સ્પષ્ટ
- (C) અત્યંત અસ્પષ્ટ (D) બિન મહત્વપૂર્ણ

(14) નીચેનામાંથી કયા વિષયને સંઘચાટીમાં સમાવવામાં આવ્યો છે ?

- (A) કૃષિ (B) આરોગ્ય
(C) સંરક્ષણ (D) પોલિસ

(15) જે વિષયોમાં સત્તાની વહેંચણી થઈ ન હોય તેનો સમાવેશ શામાં કરવામાં આવ્યો છે ?

- (A) શેષ સત્તામાં (B) કેન્દ્રીય સત્તામાં
(C) રાજ્ય સત્તામાં (D) સંયુક્ત સત્તામાં

(16) કમ્પ્રોલર એન્ડ ઓડિટર જનરલનું કાર્ય શું છે ?

- (A) સૈન્યની દેખરેખ
(B) વ્યવસ્થા જાળવવી
(C) નાણાકીય હિસાબ
(D) બંધારણનો અમલ

(17) ભારતમાં સમગ્ર ચૂંટણી પ્રક્રિયાનું સંચાલન, નિયમન અને નિરિક્ષણ કોણ કરે છે ?

- (A) સંસદ (B) ચૂંટણી પંચ
(C) નાણા પંચ (D) આયોજન પંચ

(18) સંસદસભ્ય કે ધારાસભ્યના અવસાન કે રાજીનામાથી ખાલી પડેલી બેઠક ભરવા માટે કરવામાં આવતી ચૂંટણી કેવી ચૂંટણી કહેવાય છે ?

- (A) મધ્યસત્ર ચૂંટણી (B) પક્ષીય ચૂંટણી
(C) પેટા ચૂંટણી (D) પ્રતિક ચૂંટણી

(19) જે રાજકીય પક્ષો દેશવ્યાપી છે તેને કેવા પક્ષો કહેવાય ?

- (A) બિનરાષ્ટ્રીય (B) રાષ્ટ્રીય
(C) પ્રાદેશિક (D) આંતરદેશીય

(20) મુદત પૂરી થતાં અગાઉ સંસદ કે ધારાસભા વિખેરી નાંખવામાં આવતા નવેસરથી યોજાતી ચૂંટણી કેવી ચૂંટણી કહેવાય છે ?

- (A) મધ્યસત્ર ચૂંટણી (B) પેટા ચૂંટણી
(C) વાર્ષિક ચૂંટણી (D) પક્ષીય ચૂંટણી

2 સર્વોચ્ચ અદાલતની રચના જણાવી તેના કાર્યોની ચર્ચા કરો. 10

અથવા

2 લોકસભાની રચના અને સત્તાઓ જણાવો. 10

3 રાજ્યના મંત્રીમંડળની રચના અને સત્તાઓની ચર્ચા કરો. 10

અથવા

3 ભારતના બંધારણમાં સુધારા કરવાની પદ્ધતિ જણાવો. 10

4 (અ) ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ એક) 8

(1) કેબીનેટ

(2) રાજ્યની વડી અદાલત.

(બ) ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ એક)

8

(1) સંઘ અને રાજ્ય સરકાર વચ્ચેના ધારાકીય સંબંધો

(2) કમ્પ્ટ્રોલર એન્ડ ઓડિટર જનરલ ઓફ ઇન્ડિયા.

5 ટૂંકમાં ઉત્તર લખો : (કોઈ પણ બે)

14

(1) રાજ્યસભા

(2) રાજ્યની ધારાસભા

(3) સંઘ અને રાજ્ય સરકાર વચ્ચેના નાણાકીય સંબંધો

(4) ચૂંટણી પંચ.

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) All questions are compulsory and write in answer book.

(2) Figures to the right side indicate Marks.

1 Give the answer of M.C.Q. :

20

(1) The Lower House of the Parliament is known by which name?

(A) Vidhan Sabha

(B) Lok Sabha

(C) Rajya Sabha

(D) Constituent Assembly

- (2) Who President over joint session of both the Houses of the Union Parliament?
- (A) Chairman of the Rajya Sabha
  - (B) President
  - (C) Speaker of the Lok Sabha
  - (D) Prime Minister
- (3) Under whose name does the Government run at the Union?
- (A) Governor
  - (B) Prime Minister
  - (C) Cabinet
  - (D) Presidents
- (4) Who has the final Power to interpret the Constitution?
- (A) Supreme Court
  - (B) President
  - (C) Constituent Assembly
  - (D) Prime Minister
- (5) Supreme Court is also known as, which other court?
- (A) Lok Adalat
  - (B) Union Court
  - (C) Central Court
  - (D) Court of Records
- (6) Who appoints the chief Minister of a State?
- (A) Prime Minister
  - (B) President
  - (C) Vice-President
  - (D) Governor

- (7) By what name is the Upper House of the State Legislature known?
- (A) Vidhan Sabha   (B) Vidhan Parishad
- (C) Jan Sabha   (D) Rajya Sabha
- (8) Which designation receives Governor in University by virtue of office?
- (A) Registrar   (B) Dean
- (C) Chairmen   (D) Chancellor
- (9) Which jurisdiction does not come under the jurisdiction of High Court?
- (A) Final authority jurisdiction
- (B) Original jurisdiction
- (C) Appellate jurisdiction
- (D) Administrative jurisdiction
- (10) Where can appeal be filed against of judges of High Court?
- (A) With the President
- (B) With the Union Government
- (C) With the High Court of other State
- (D) With the Supreme Court

(11) How many total number of Subjects in the union list of the Indian Constitution?

- (A) 91 (B) 97
- (C) 99 (D) 111

(12) Who has the Power in the legislative joint list?

- (A) The State Government has
- (B) President
- (C) Only the Federal Government has
- (D) Both have

(13) What is the financial relationship between the Union and the State?

- (A) The most Important (B) The most obvious
- (C) Imperceptibly (D) Non Important

(14) Which of the following subjects is included in the Union list?

- (A) Agriculture (B) Health
- (C) Defence (D) Police

(15) Matters that are not included in the division of powers are included in which powers?

- (A) Residual Powers (B) Central Powers
- (C) State Powers (D) Concurrent Powers

- (16) The duty of the Comptroller and Auditor General
- (A) To look after the military
  - (B) To see administration
  - (C) Financial Account
  - (D) Application of Constitution
- (17) Who conducts, controls and supervises the entire process of elections in India?
- (A) Parliament
  - (B) Election Commission
  - (C) Finance Commission
  - (D) Planning Commission
- (18) Which election is held when a seat becomes vacant due to the death of a Member of Parliament or Member of Legislative Assembly or due to Their resignation?
- (A) Mid-term election
  - (B) Party election
  - (C) By - election
  - (D) Symbolic election
- (19) The political parties which are widespread all over the country are known as which party?
- (A) Non-National
  - (B) National
  - (C) Regional
  - (D) International

(20) Which election is sought when Parliament or Assembly is dissolved before Completion of the term?

- (A) Mid-term election   (B) By - election
(C) Annual election   (D) Party election

2   Discuss the composition, power and jurisdiction of the Supreme Court? **10**

OR

2   Describe the constitution of the Parliament and its powers. **10**

3   Discuss the making of the State Cabinet and its powers. **10**

OR

3   Describe the procedure of the amendment of the Indian Constitution. **10**

4   (a) Write Short note : (any **one**) **8**

- (1) The Cabinet
(2) The High Court of State

(b) Write Short note : (any **one**) **8**

- (1) The legislative relations between the Union and State Governments.
(2) The Comptroller of the Auditor General of India

5 Write Short questions : (any **two**)

14

- (1) Rajya Sabha
  - (2) The State Legislature
  - (3) The monetary relations between the Union and State Governments.
  - (4) The Election Commission.
-